

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25269/2024
15.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Александар Каченков, адвокат из ..., против тужене – противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца – противтуженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 273/24 од 18.07.2024. године, у седници одржаној 15.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца - противтуженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 273/24 од 18.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П2 285/21 од 21.03.2024. године, ставом првим изреке, мал. дете странака ВВ рођена ...2021. године поверена је на самостално вршење родитељског права мајци туженој – противтужиљи. Ставом другим изреке, одређено је да ће пребивалиште мал. ВВ бити на адреси мајке ББ, ближе означеној у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац – противтужени да на име доприноса у издржавању мал. ћерке ВВ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара почев од 21.03.2024. године, као дана пресуђења, док за то постоје законски услови, најкасније до петог у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун тужене – противтужиље са ознакама као у том ставу изреке, док је одбијен противтужбени захтев тужене – противтужиље да тужилац – противтужени доприноси издржавању мал. детета од досуђеног до траженог износа од 12.000,00 динара месечно почев од 21.02.2022. године као дана подношења противтужбе до 20.03.2024. године као неоснован. Ставом четвртим изреке, уређен је начин одржавања личних контаката између тужиоца – противтуженог и мал. ВВ на начин ближе описан у том ставу изреке. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж2 273/24 од 18.07.2024. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиоца – противтуженог и потврдио пресуду Основног суда у Врању П2 285/21 од 21.03.2024. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставовима трећем и петом изреке и у том делу враћена првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у ставу првом изреке, тужилац – противтужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепене пресуде у побијаном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом се одређено не указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена су били у емотивној вези у периоду од 2020. године до августа 2021. године, у којој вези је ..2021. године рођена мал. ВВ. До заснивања заједнице живота између странака никада није дошло. Тужена је рођена 1988. године и незапослена је. Са ћерком, од њеног рођења, живи код својих родитеља у породичној кући у Кућа је опремљена свим неопходним покућством, има три спрата, од којих породица користи само један спрат. Тужилац је рођен 1986. године, незапослен је и остварује приходе преко Националне службе за запошљавање. Живи у кући родитеља. Привременом мером донетом у овом поступку, мал. дете поверено је мајци на чување и васпитавање до правноснажног окончања поступка а током поступка је донета и привремена мера којом је уређен начин одржавања личних односа оца са дететом. Према стручном налазу Центра за социјални рад, мајка се од рођења брине о мал. ВВ и стара се о њој на адекватан начин, има капацитета да препозна и одговори на развојне потребе мал. детета а има и подршку примарне породице на свим пољима. С обзиром на указивање туженог на здравствени проблем тужиље (болује од епилепсије), који по његовим наводима компромитује родитељске капацитете тужене, изведен је доказ вештачењем преко судског вештака неуропсихијатра. Према мишљењу овог вештака, наведени здравствени проблем на утиче на способност тужене за испуњавање родитељских обавеза према мал. детету. Болест је под добром контролом и са ретким нападима (годину дана уназад није имала наведене нападе), и нема промене личности.

Код утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су туженој – противтужилји доделили самостално вршење родитељског права.

Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона, прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Одредбом члана 270. Породичног закона, прописано је да, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање породичним односима. Одредбом члана 272. став 2. истог закона, прописано је да ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу доноси суд.

Чланом 3. став 1. Конвенције о правима детета прописано је да у свим активностима које се тичу деце, без обзира на то да ли предузимају јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета су од првенственог значаја. Ставом 2. истог члана прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и да ће у том циљу предузети све потребне законодавне и административне мере. Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона, којом је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

По становишту Врховног суда, одлука да мал. дете буде поверено на самостално вршење родитељског права мајци донета је у најбољем интересу детета. Наиме, најбољи интерес детета према околностима конкретног случаја, поуздано је утврђен у спроведеном судском поступку, а одлука је донета правилном применом материјалног права.

Суд је оценио наводе ревизије као неосноване. Наиме, у ревизији се истиче да је дете поверено родитељу који болује од епилепсије, због чега је потребан стални надзор другог лица, а што није у најбољем интересу детета. Насупрот оваквим наводима, у поступку је од стране вештака одговарајуће специјалности утврђено да болест од које тужена болује ни на који начин не компромитује њену способност да самостално врши родитељско право. Осим тога, најбољи интерес детета подразумева удовољавање на најбољи могући начин дететовим емотивним и развојним потребама а у конкретном случају, с обзиром на узраст детета и прилике у којима дете живи, чињеницу да дете од рођења живи са мајком и њеним родитељима, те да се мајка о детету адекватно стара, најбољи интерес мал. детета јесте да буде поверено на самостално вршење родитељског права мајци.

На основу члана 414. ЗПП, из изнетих разлога, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић

